

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

19 грудня 2019 р.

Київ

№ 74-рк

Про припинення дій,
що містять ознаки порушення
законодавства про захист
від недобросовісної конкуренції

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали дослідження та подання Управління розслідувань недобросовісної конкуренції від 25.10.2019 № 127-01/8689-п,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

2. СУБ'ЄКТ

- (2) Товариство з обмеженою відповідальністю «Сандора» (далі – ТОВ «Сандора», Товариство) (ідентифікаційний код юридичної особи 22430008).
- (3) Основним видом діяльності Товариства, згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), зокрема, є виробництво фруктових і овочевих соків.
- (4) Тобто, ТОВ «Сандора», у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

3. ОБСТАВИНИ

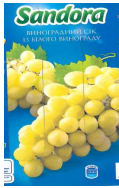

- (5) Антимонопольним комітетом України проведено дослідження щодо наявності в діях суб'єктів господарювання – виробників соків ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції (далі – Дослідження).
- (6) У ході Дослідження Комітетом виявлено реалізацію соків та нектарів під позначеннями «Sandora», «Садочок», «Агуша», виробником яких є Товариство. Наведена продукція виробляється в різних об'ємах.
- (7) Під час огляду упаковок вказаної продукції, виявлено такі соки та нектари:
  - виноградний сік із білого винограду відновлений освітлений пастеризований під позначенням «Sandora»;
  - виноградний нектар із червоного винограду освітлений пастеризований під позначенням «Sandora»;
  - вишневий нектар освітлений пастеризований під позначенням «Sandora»;
  - гранатовий нектар освітлений пастеризований під позначенням «Sandora»;
  - грейпфрутовий нектар освітлений пастеризований під позначенням «Sandora»;

- манго нектар освітлений пастеризований під позначенням «Sandora»;
- яблучно-вишневий нектар освітлений пастеризований під позначенням «Садочок»;
- яблучно-гранатовий нектар освітлений пастеризований під позначенням «Садочок»;
- яблучно-полуничний сік з м'якоттю під позначенням «Садочок» (далі разом – Продукція).

(8) Продукція має такий вигляд:

- (9) Упаковки Продукції оформлені таким чином: стилізовані позначення «Sandora» та «Садочок», зображення плодів стиглих фруктів та написи про вид сокової продукції і фізичні характеристики. При цьому інформація викладена таким чином, що дозволяє легко та однозначно сприйняти її та охарактеризувати як конкретний продукт. Наведені написи виділено жирним шрифтом та розміщено в безпосередній близькості до назви продукції.
- (10) На боковій стороні зазначених упаковок соків та нектарів розміщено таку інформацію:

Продукт	Вміст фруктової частини	Продукт	Вміст фруктової частини
	Виноградний сік з білих сортів винограду 67% Яблучний сік 33%		Грейпфрутовий сік 40,8% Яблучний сік 19,2%
	Виноградний сік з червоних сортів винограду 60% Яблучний сік 20%		Пюре манго 25% Апельсиновий сік 5%
	Вишневий сік 23,5% Виноградний сік з червоних сортів винограду 11,5%		Яблучний сік 34,1% Вишневий сік Сік чорноплідної горобини
	Гранатовий сік 25% Сік чорноплідної горобини		Яблучний сік 31,8% Гранатовий сік 10%, Сік чорноплідної горобини
			Пюре з яблук 33,5% Полуничний сік та полуничне пюре (5,5%) Сік чорноплідної горобини

- (11) До складу нектарів входить й інша плодова частина, що не зображена на лицьовій стороні упаковки.
- (12) Аналіз інформації, розміщеної на лицьовій та боковій сторонах упаковок Продукції, дає підстави вважати, що вказана інформація зазначена з метою інформування споживача про назву продукту та її складову.
- (13) На упаковках Продукції інформація, розміщена на боковій частині, не збігається повною мірою з інформацією, розміщеною на лицьовій стороні упаковки.
- (14) Як зазначено на упаковках Продукції, її виробництво здійснюється за ТУ У 15.3-14342901.016-2002, що допускається чинним законодавством України.
- (15) В Україні вимоги до різних видів соків та сокової продукції встановлені державним стандартом України 4283.1:2007 «Консерви. Соки та сокові продукти. Частина 1. Терміни та визначення понять» (далі – ДСТУ 4283.1:2007) та 4283.1:2007 «Консерви. Соки та сокові продукти. Частина 2. Номенклатура та вимоги» (далі – ДСТУ 4283.2:2007). Наведені державні стандарти встановлюють терміни та визначення понять у харчовій промисловості стосовно, зокрема, консервованих фруктових і овочевих соків, а також їх номенклатуру, вимоги до вмісту розчинних сухих речовин, масову частку соку.
- (16) Відповідно до пункту 3.3.3 ДСТУ 4283.1:2007 сік з м'якоттю – рідкий продукт, отриманий механічним відділенням рідкої фази фруктів, овочів, або їх суміші з частиною м'якоті та / чи отриманий змішуванням густої фази їстівної частини фруктів, овочів або їх суміші (пюре та/або концентрований натуральний сік) з сиропом з цукру, сахарів та/або меду натурального

з одночасним відновленням аромату чи без відновлення аромату. При цьому мінімальна масова частка плодової частини має становити не менше 40 %.

- (17) З огляду на вміст фруктової частини Продукції та порівнявши її з вищенаведеним положенням ДСТУ 4283.2:2007, можна відзначити, що ТОВ «Сандора» зазначило у складі Продукції різний вміст фруктової частини (сумарно). Проте, як зазначалось вище, на упаковках Продукції має місце невідповідність інформації, розміщеної на лицьовій та боковій сторонах цих упаковок.
- (18) Відповідно до абзацу першого розділу 6 ДСТУ 4283.2:2007 назва соку, соку з м'якоттю, нектару, коктейлю, морсу, напою сокового, яку зазначають на спожитковій тарі, виготовленого з одного виду фруктів (овочів), має бути такою; «N-й [сік] [сік з м'якоттю] [нектар] [коктейль] [морс] [напій соковий]» або «[Сік] [сік з м'якоттю] [нектар] [коктейль] [морс] [напій соковий] із N», де N — це назва виду плодів, з яких виготовлено продукт.
- (19) Якщо продукт виготовлено з двох або кількох видів плодів, їх у назві розміщують у порядку зменшення масових плодових часток у продукті.
- (20) Також ДСТУ 4283.2:2007 визначено, що якщо для виготовлення використано більше двох видів фруктів/овочів, допускають називати такий продукт [Сік] [сік з м'якоттю] [нектар] [коктейль] [морс] [напій соковий] із суміші фруктів/овочів або використовувати іншу, в тому числі фантазійну (комерційну) назву (мультифрукт тощо), що відображає багатоскладниковість продукту.
- (21) Проте слід відзначити, що для нектарів, у яких присутній один інгредієнт, згідно з показниками таблиці 1 ДСТУ 4283.2:2007, мінімальна масова частка плодової частини для такого продукту становить конкретно визначений показник для кожного продукту. Серед Продукції нектарами, що позиціонуються як такі, що містять один інгредієнт, є виноградний нектар із червоного винограду освітлений, пастеризований, під позначенням «Sandora»; вишневий нектар освітлений, пастеризований, під позначенням «Sandora»; гранатовий нектар освітлений, пастеризований, під позначенням «Sandora»; грейпфрутовий нектар освітлений, пастеризований, під позначенням «Sandora»; манго нектар освітлений, пастеризований, під позначенням «Sandora».
- (22) Так, згідно з таблицею 1 ДСТУ 4283.2:2007, показник мінімальної масової частки плодової частини становить визначені показники.
- (23) У наведених нектарах на лицьовій стороні упаковок повідомляється про наявність в їх складі чітко визначених фруктів, проте не повідомляється про присутність у них нії іншої фруктової частини.
- (24) Схожий підхід щодо невідображення повної інформації про фруктову частину присутній і в решті Продукції, в якій вміст фруктової частини більший, ніж відображений на лицьовій стороні упаковок.
- (25) Товариство робить акцент на назві та зображеннях на Продукції.
- (26) Абзацом другим розділу 6 ДСТУ 4283.2:2007 визначено, що якщо продукт виготовлено з двох або кількох видів плодів, їх у назві розміщують у порядку зменшення масових плодових часток у продукті.
- (27) Отже, вказаним положенням передбачено розміщення в назві соку назв плодів у порядку зменшення їх масових плодових часток у продукті таким чином, щоб це забезпечило відображення повного та дійсного складу продукту, враховуючи наявність іншої фруктової складової у складі Продукції.
- (28) Разом із тим у контексті дефініції статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» суб'єкту господарювання забороняється поширювати інформацію, що вводить в оману.

- (29) Застосовуючи ДСТУ 4283.2:2007, суб'єкти господарювання повинні дотримуватися, в тому числі й вимог Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», положення якого, зокрема, передбачають, що інформація повинна бути повною.
- (30) На лицьовій стороні упаковки продукту має міститись інформація, яка б дійсно та повно відображала склад продукту, конкретно та точно характеризувала продукт.
- (31) У свою чергу, у назві та зображеннях на Продукції, які розміщені на лицьовій та боковій частинах упаковок, що є найбільш привабливими для сприйняття споживачем, розміщено не всі фруктові частини, що містяться в такій Продукції. Вказане, у свою чергу, дозволяє позиціонувати Продукцію як відповідний нектар, що виготовлений з конкретно зображених фруктів на лицьовій частині упаковки фруктів.
- (32) Інформація про наявність іншої фруктової складової, яка входить до складу Продукції, не відображена на лицьовій стороні упаковок, що є найбільш привабливою для сприйняття споживачем. Тому інформацію, що розміщена на лицьовій стороні упаковки, не можна вважати повною.
- (33) Слід відзначити, що не кожний пересічний споживач звертає увагу на бокову поверхню упаковки продукції та на склад продукції, тому побачивши на лицьовій поверхні упаковки продукції, яка є найбільш привабливою для сприйняття споживачем, інформацію, споживач може вважати, що до складу такого соку входять виключно плоди, інформація про які містяться на фронтальній стороні.
- (34) Отже, поширена на лицьових стороні етикеток інформація, має ознаки неповної, оскільки зважаючи на її часткову правдивість, вона не збігається з тією, що розміщеною збоку дрібним шрифтом, і не відображає дійсного та повного складу та властивостей продукту.
- (35) Виходячи з того, що на лицьовій поверхні упаковки Продукції зазначено в назві продукту та зображено не всі плоди, до складу входять і фруктові частини, що не відображені будь-яким чином на лицьовій стороні упаковок Продукції (зокрема, у назві та у вигляді зображень, позначень), яка є найбільш привабливою для сприйняття споживачем та насамперед привертає його увагу, інформація, доведена Підприємством таким способом, не є чіткою, конкретною, однозначною та такою, що забезпечує споживачу можливість правильного вибору продукту, а тому є неповною інформацією про продукт.
- (36) Вказані дії також можуть свідчити про, зокрема, стимулювання привабливості своєї продукції та її здешевлення, оскільки, за наявною в Комітеті інформацією, вартість соку яблучного чи виноградного (та/або пюре) є нижчою, ніж, приміром, соку граната, вишні, лайма тощо. Саме тому вартість компонентів продукту обумовлює кінцеву ціну продукту.
- (37) Повідомлення невизначеному колу осіб неповних відомостей про характеристики продукції через розміщення на упаковках продукції інформації таким способом може вплинути на наміри споживачів щодо придбання цих продуктів та набуття конкретними суб'єктами господарювання більш вигідного становища порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють виробництво фруктових і овочевих соків.
- (38) Зазначене є актуальним, зважаючи на те, що на території України, зокрема, є й інші виробники, які на етикетках та/або упаковках власної продукції, зокрема соків, розміщують повну інформацію.
- (39) Так, у торговельних мережах реалізуються соки виробництва іноземного підприємства «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед» (ідентифікаційний код юридичної особи 21651322) під позначенням «Rich», зокрема сік «яблучний» та «томатний». Під час аналізу інформації, розміщеної на упаковці вказаного продукту, встановлено, що на боковій поверхні упаковки міститься інформація, що до складу продуктів входять, відповідно, сік яблучний, концентрований та томатний сік, відновлений. При цьому у назві цих продуктів, як на лицьових, так і на бокових поверхнях упаковок продуктів, назва і зображення плодів збігаються.

- (40) Також Комітетом досліджено продукцію товариства з обмеженою відповідальністю «Виробничо-комерційна фірма «Смолка» (ідентифікаційний код юридичної особи 31460308), яке здійснює виробництво та реалізацію соку яблучного з м'якоттю та цукром стерилізованого, соків яблучно-гарбузового та томатного. Аналіз наявних фото етикеток засвідчив повну відповідність зображених плодів на їх лицьових частинах з інформацією, розміщеною у складі продукту дрібнішим шрифтом. При цьому вміст фруктової частини становить щонайменше 50 % у наведених продуктах.
- (41) У протилежність діям Підприємства відсутність суперечливої інформації на етикетках соків виявлено в ході аналізу етикеток відповідної продукції виробництва приватного акціонерного товариства «Щорський завод продовольчих товарів» (ідентифікаційний код юридичної особи 00381143) під позначенням «Еко Фуд» (яблучно-персиковий, персиковий, грушевий, яблучно-виноградний тощо) та фермерського садівничого господарства «Золотий пармен» під позначенням «Лавка традицій» та «Золотий пармен» (яблучно-чорносмородиновий, березово-яблучний, яблучно-гарбузовий тощо). Аналіз цієї продукції засвідчив, що на упаковках їхніх соків також міститься інформація, викладена таким способом, що повною мірою забезпечує дійсне та повне відображення заявленого складу продукту та однозначне сприйняття цієї продукції.

4. ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ

- (42) Відповідно до статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (43) Назва та характеристики товару впливають на намір споживача щодо його придбання, дозволяють відрізнити один товар від іншого та забезпечують можливість споживачу зробити свідомий і компетентний вибір.
- (44) Суб'єкти господарювання, що використовують суперечливу інформацію на етикетках / упаковках своєї продукції, поширюють неповну інформацію та внаслідок цього можуть посилити конкурентну позицію й отримати неправомірні переваги в конкуренції не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неправдивих відомостей щодо характеристик продукції.
- (45) Отже, використання ТОВ «Сандора» маркування на лицьовій стороні упаковок Продукції конкретним способом, яким доводиться до споживача відповідна інформація про відповідний продукт, може вводити в оману споживача стосовно, зокрема, його складу, властивостей та характеристик.
- (46) В Комітеті відсутня інформація, яка б свідчила, що дії ТОВ «Сандора» призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції.
- (47) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає ТОВ «Сандора» такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, що містять ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», шляхом вжиття заходів щодо приведення інформації, розміщеної на упаковках виноградного соку з білого винограду відновленого освітленого пастеризованого під позначенням «Sandora»; виноградного нектару з червоного винограду освітленого пастеризованого під позначенням «Sandora»; вишневого нектару освітленого пастеризованого під позначенням «Sandora»; гранатового нектару освітленого пастеризованого під позначенням «Sandora»; грейпфрутового нектару освітленого пастеризованого під позначенням «Sandora»; манго нектару освітленого пастеризованого під позначенням «Sandora»; яблучно-вишневого нектару освітленого пастеризованого під позначенням «Садочок»; яблучно-гранатового нектару освітленого пастеризованого під позначенням «Садочок»; яблучно-полуничного соку з м'якоттю під позначенням «Садочок», виробником яких є ТОВ «Сандора», у відповідність із дійсними складовими та властивостями соку шляхом розміщення на лицьовій поверхні упаковок продукції, у назві продукту або в зображеннях, позначеннях відомостей, які відображали б наявність всіх плодів, що входять до плодової частини продукту.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особам, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬСВ